

Spoarpark Feanwâlden brengt stationsgebied en dorp weer bij elkaar

‘Het lijkt wel of alles klopt aan dit park’

Het nieuwe Spoarpark in Feanwâlden is omarmd door de inwoners van het dorp. Er vinden dorpsfeesten plaats, er wordt gevist in de grote vijver en druk gebruikgemaakt van de fiets- annex wandelpaden.

Auteur: Heidi Peters

Op de plaats waar eerst de provinciale rondweg (zie kader) van Feanwâlden lag, is een groot park gekomen. Waar de oude weg het stationsgebied als het ware afsneed van het dorp, heeft het nieuwe park beide weer bijeen gebracht. Ania Sobiech, landschapsarchitect bij Karres en Brands: ‘We hebben dit project benaderd vanuit verschillende invalshoeken en schaalgroottes. We hebben het omliggende landschap bestudeerd, de geschiedenis ervan en het gebruik toen en nu. Zo liggen er veel fiets- en wandelroutes in het gebied, die we bij het park wilden betrekken.’ Omdat Feanwâlden tevens

een knooppunt voor trein en bus zou worden, was de verwachting dat het gebied ook drukker bezocht zou worden, niet alleen door forenzen, maar ook door toeristen. Het plangebied moest een doorgangsbied worden, maar ook een verblijfsplek voor jong en oud. Een park met een open uitstraling.

Friese ontwerpgeschiedenis

Het ontwerp van het park is losjes geïnspireerd op de ontwerpen van Lucas Roodbaard en Gerrit Vlaskamp, Friese landschapsarchitecten uit de 19e eeuw. Zo zijn er kenmerkende

elementen als reliëf, water, zichtlijnen en bijzondere objecten in het ontwerp verwerkt. Hierbij zijn twee karakteristieken van Feanwâlden meegenomen: de ligging van het dorp op de hogere gronden en de lager gelegen nattere weidegronden. De hogere delen van het park grenzen aan het dorp en bestaan uit grote open ruimtes met boomgroepen en beplantingsvakken met heesters. Het lagere deel ligt langs de spoorzone en bestaat uit een vijver met aangrenzende wadi’s. Sobiech: ‘In een klimaatbestendig park liggen waterpartijen eigenlijk voor de hand. De grote vijver, waarin 5.000 waterplanten zijn geplant, en de wadi’s vangen het regenwater uit het gebied op en voeren dat als het moet ook weer af.’ De verharde paden van 3 meter breed zijn *shared spaces* voor fietsers en voetgangers en dienen ook als doorgangsweg van en naar het station, evenals het dorp in en uit.

Sobiech: 'In een klimaatbestendig park liggen waterpartijen voor de hand.'

Het nieuwe park verbindt het stationsgebied met het dorp.

Stinzenflora en ecologische meerwaarde

Gosse Jilderda, hoofdvoerder bij Frisia Groep in Bergum en tevens ecologisch adviseur, legt uit: 'De beplanting volgt de ecologische principes, met een gelaagde en gevarieerde opbouw van zoveel mogelijk inheemse planten. Zo ontstaat een natuurlijk leefgebied voor vogels, insecten en andere dieren.' Ook is bij de soort-

keuze van de beplanting rekening gehouden met de geleidelijke overgang van drogere naar nattere gronden. Voor het bevorderen van de biodiversiteit is er zo veel mogelijk gekozen voor beplanting die aantrekkelijk is voor bijen en andere insecten. 'Naast het planten van inheemse boomsoorten als berken, eiken, wilgen, elzen en lindes hebben we verschillende

Kansen in Kernen

Tot 2016 reed het doorgaande verkeer tussen Drachten en Dokkum dwars door de dorpen Hurdegaryp, Garyp, Burgum, Feanwâlden, De Falom en Damwâld. Om deze dorpen te ontlasten, de leefbaarheid te verbeteren en de bereikbaarheid van Noordoost-Friesland te vergroten, werd in 2015 begonnen met de aanleg van de zogeheten Centrale As, een nieuwe provinciale weg die om de dorpskernen heen loopt.

Ongeveer tegelijkertijd ging het project Kansen in Kernen van start. Bij dit project werkten de betrokken gemeenten Tytsjerksteradiel en Dantumadiel en de provincie Fryslân nauw samen aan de herinrichting van de voormalige provinciale weg. Via klankbordgroepen werden bewoners, ondernemers en scholen in het gebied intensief betrokken bij de planvorming en voorbereiding. In 2015 werd begonnen in Garyp; in september 2022 werd het project afgesloten met de opening van het Spoarpark Feanwâlden.

Gosse Jilderda van Frisia Groep

soorten kruidenmengsels gezaaid. Met een grote variatie van soorten en bloeitijden willen we een lang bloeiseizoen bereiken. Dit is zowel aantrekkelijk voor de dieren als voor de bezoekers. De mengsels zijn 'op maat' samengesteld en afgestemd op de verschillende locaties. Bij de grote vijver zijn bijvoorbeeld pinksterbloem, boterbloem, ratelaar en scherpe boterbloem ingezaaid.

In het Spoarpark zijn ook 650.000 bloembollen geplant. Het zijn stinzenplanten, inheemse voorjaarsbloemen voor verwildering. Stinzenplanten zijn bolgewassen (maar ook knol- en wortelgewassen), die vanaf de 16e eeuw vooral in Friesland werden aangeplant op buitenplaatsen, rondom kastelen en landhuizen. *Stins* is het Friese woord voor '(versterkt) stenen huis'. Ook hier is rekening gehouden met de droge en natte gebieden. In het hogere gedeelte staan onder meer sneeuwkllokje, bonte krokus, knikkende vogelmelk en bostulp, in het nattere deel onder andere bosanemoon,

daslook en gevlekt longkruid. De veelal monumentale bomen die al in het plangebied stonden, zijn blijven staan. Samen met de aanplant van een aantal grote bomen oogt het jonge park zo al direct sfeervol.

Het onderhoud van de velden met kruidenmengsels is extensief. 'We maaien slechts één keer per jaar en laten het maaisel dan twee dagen liggen alvorens het weg te halen', aldus Jilderda. Het overige groen is in beheer bij de gemeente.

Betrokkenheid bewoners en stakeholders

Het Spoarpark is in korte tijd een aantrekkelijk en geliefd park geworden. Boele Dijkstra, projectleider bij de gemeente Dantumadiel, ziet de betrokkenheid van alle partijen bij het project als de basis van het succes. 'Uiteindelijk komt het bij goede samenwerking aan op mensenwerk. Ieder moet zijn rol en verantwoordelijkheid kunnen en willen nemen. Zeker als opdrachtgever. Je moet je niet achter con-

tracten verschuilen als de situatie om bijsturing vraagt. Investeren in elkaar om een goede relatie op te bouwen kost misschien tijd, maar levert veel op.' Hetzelfde geldt voor het betrekken van bewoners en andere stakeholders, zoals ondernemers en natuurorganisaties, bij het project. 'Hoe eerder en meer zij kunnen meedenken, hoe beter het resultaat.'

Dijkstra is trots op het park: 'Zonder dat we het zo bedoeld hebben, is het Spoarpark ook het evenemententerrein geworden van Feanwâlden. Sportdagen, Koningsdag, dorpsfeesten, de dorpsbewoners komen er graag samen. Het lijkt wel alsof alles klopt aan dit park.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!